

Program for Kristiansand Senterparti 2019-2023

Innhold

Innledning.....	2
By- og distriktsutvikling	2
Oppvekst og læring.....	3
Helse og mestring.....	4
Landbruk og fiskeri	5
Arbeidsliv og økonomi.....	6
Kultur og frivillighet.....	7
Miljø og samferdsel	8
Havn.....	9

Innledning

Kristiansand skal være et godt sted å leve, bo og arbeide. For å få dette til er det viktig med utvikling i hele kommunen, og at vi har gode tjenester der folk bor. Likestilling og likeverd er grunnleggende forutsetninger for at alle skal ha et godt liv. Og et godt lokalsamfunn skal gi folk trygghet, tilhørighet og identitet. Senterpartiet arbeider for et samfunn med små forskjeller, der vi yter etter evne og der fellesskapet stiller opp for den enkelte.

By- og distriktsutvikling

Senterpartiet vil ha en kommune som gir gode tjenester der folk bor. Barnehage, skole, helsetjenester og eldreomsorg skal være lett å nå for folk i Kristiansand. Senterpartiet vil bygge samfunnet nedenfra. Et levende demokrati og gode lokalsamfunn skal gi folk trygghet, tilhørighet og identitet. Utviklingen av gode nærmiljøer i byen, på tettsteder og i utkantene, er viktig for både næring og trivsel.

Senterpartiet vil:

- Gi nærhetsgaranti hele livet til innbyggerne - det vil si et likeverdige tjenestetilbud uavhengig av hvor i kommunen en bor.
- Jobbe for en grønnere by, med mer nyttevekster i offentlige hager og parkområder.
- Skape trygge og attraktive bo-områder og bydelssentre, der barn og unge har mulighet til lek og utfoldelse.
- Legge til rette for spredt bebyggelse og mindre boligfelt i hele kommunen.
- Ta vare på parkområder, lekeplasser og friområder.
- At Kristiansand skal ta sin del av reduksjonen i klimagassutslippene, og ha mål om klimanøytrale offentlige bygg, tiltak for økt bruk av sykkel og kollektiv, flere ladestasjoner for el-biler og flere innfartsparkeringer.
- Sikre at alle innbyggerne har tilfredsstillende mobildekning og bredbånd med høy kapasitet.

Oppvekst og læring

Senterpartiet mener at trivsel og trygghet er grunnleggende forutsetninger for læring. Dette starter allerede i barnehagen. Tidlig innsats, og en god overgang fra barnehage til skole, er viktig.

Senterpartiet mener at skolen må tilrettelegge godt også for de som lærer best gjennom en praktisk tilnærming. Entreprenørskap og god samhandling med lokalmiljøet er derfor viktig. Læreren er den viktigste faktoren for god læring, og for at læreren i størst mulig grad skal kunne konsentrere seg om læringsarbeidet, må skolen bli styrket også med andre yrkesgrupper. På den måten kan skolen møte elevenes sammensatte behov best mulig.

Senterpartiet vil:

- Verne om grunnskolen som en offentlig fellesskole med vekt på toleranse, inkludering og samfunnsbygging.
- Beholde skoler i nærmiljøet (som bl.a. skolestrukturen i Vågsbygd), og la skolen med sine nærmiljøanlegg være en god møteplass i lokalsamfunnet.
- Fokuserer på gode inkluderende læringsmiljøer hvor det er nulltoleranse mot mobbing, og hvor det gis rom for læring og mestring gjennom lek og fysisk aktivitet.
- At skolene skal tilby praktisk-teoretisk læring gjennom entreprenørskap og elevbedrifter.
- Fokuserer på læringsfremmende aktiviteter, og justere ned antall tester/prøver i skolen for å redusere stress og prestasjonspress blant elevene.
- Sette i gang et forsøk med «skolehageprosjekt», slik at barna kan tilegne seg kunnskap også gjennom dyrking av nyttevekster.
- Opprette en ordning med mobbeombud som skal dekke behovet i den nye kommunen.
- Få til en ordning med gratis skolemat til de som har behov for det, ut fra kartlegging gjort i kommunen. Sentralt vil vi jobbe for gratis skolemat til alle.
- Styrke skolehelsetjenesten.
- Gi barn med sammensatte behov nødvendig hjelp også i SFO.
- Ha gratis kjernetid i barnehage og SFO til barn med store integreringsutfordringer og familier med begrensede økonomiske ressurser.
- Sørge for at midler bevilget til barnehagedrift går til dette, og ikke til utbyttet for private eiere.
- Sørge for god norskundervisning til innvandrere slik at de blir best mulig rustet til videre skolegang og yrkesliv.

Helse og mestring

Alle må ha like muligheter til å ta vare på sin egen helse. Derfor må vi prioritere helsefremmende tiltak på alle samfunnsområder. Senterpartiet vil gjøre folkehelse til en naturlig del av samfunnsplanleggingen der folk bor og møtes. Det er viktig å sikre innbyggerne likeverdige helsetjenester uansett hvor man bor. Å oppleve mestring i eget liv mener Senterpartiet er en grunnleggende rettighet og skal gjenspeiles i tjenestetilbudet i kommunen.

Senterpartiet vil:

- Ha et sterkt offentlig helsevesen som sikrer likeverdige tjenestetilbud til alle.
- Beholde legevaktordningen i Søgne og Songdalen, og se på muligheten til å utvide ordningen til å gjelde flere bydeler.
- Satse på forebyggende arbeid og aktiviteter for alle aldersgrupper, og vil jobbe for at folkehelsearbeidet får en sentral plass i kommunen.
- Ha gode hjemmebaserte tjenester, slik at folk som ønsker det kan bo hjemme lengst mulig.
- Sikre nok sykehjemsplasser og omsorgsboliger i hele kommunen, slik at alle med behov for det kan få tilbud i sitt nærmiljø.
- At all eldreomsorg skal være preget av nærhet, respekt og verdighet. For å få nok tid til den enkelte, vil vi være fremtidsrettede og ta i bruk ny velferdsteknologi.
- Jobbe for bedre samhandling mellom sykehuset og kommunen ved pasientutskrivelse fra sykehus.
- Beholde kjøkken på de sykehjem som allerede har det, og se på muligheten for å utvikle kjøkken ved flere sykehjem.
- Ha en god rus - og psykiatritjeneste i kommunen. For å få til bedre tjenester for denne gruppen, må en ha et godt samarbeid mellom spesialisthelsetjenesten og kommunen.
- Ha et godt lavterskeltilbud knyttet til ungdom og psykisk helse, som for eksempel «Rask psykisk helsehjelp».
- At helsestasjon for ungdom skal være et gratis tilbud også til personer over 24 år, så lenge de er heltidsstudenter.
- Etablere flere utleieboliger til folk med spesielle behov.
- Sørge for en god ordning for brukerstyrt personlig assistanse (BPA).

Landbruk og fiskeri

Senterpartiet vil føre en landbrukspolitikk som gir trygg og sikker mat, og der vi utnytter natur- og landbruksressursene i hele kommunen på en bærekraftig måte. Senterpartiet mener at aktiv skogpolitikk er en jordnær og konkret måte å bidra til å nå klimamålene på, og det er også viktig med hensyn til sysselsetting og verdiskaping. Gjennom aktiv bruk av naturen og ressursene, vil en skape vekst og gode tjenester til folk i kommunen.

Senterpartiet vil:

- Verne og styrke landbruk- og fiskerinæringa i kommunen.
- Styrke jordvernet gjennom en streng tolkning av jordloven og jobbe for en nulltoleranse mot nedbygging av dyrket og dyrkbar mark i kommunen.
- Stimulere til god utnyttelse av skog- og utmarksressursene, og kommunen må ha tilstrekkelig jord- og skogbruksfaglig kompetanse.
- Opprette landbruksråd bestående av representanter fra primærnæringen og andre grunneierinteresser.
- Øke den bærekraftig matproduksjon i kommunen.
- Stimulere til større aktivitet rundt landbrukets ressurser innen turisme, nærdyrka mat, andelslandbruk og andre landbruksbaserte tjenester.
- Sikre kaiplass til lokale fiskere og legge til rette for utvikling av mottaksfunksjonen.
- Styrke og bevare kulturlandskapet ved å stimulere til aktiv bruk.
- Legge til rette for «Inn på tunet» - tjenester. Dette må godkjennes som opplæringsarena for en alternativ skoledag, et dagaktivitetstilbud for personer med demens, eller som arbeidstrening og språkpraksis for de som har behov et slikt tilbud.
- At Søgne videregående skole blir et godt «grønt» skoletilbud, og som sammen med Søgnetunet kan utvikles til et kompetansesenter for grønne næringer.
- Tilrettelegge for urbant landbruk med flere nyttevekster i kommunale parker og bed, andelslandbruk, nabohager, og andre tiltak som fremmer matproduksjon i byen.

Arbeidsliv og økonomi

Senterpartiet mener en god kommuneøkonomi er avgjørende for å kunne gi innbyggerne gode tjenester. Byråkrati og offentlig forvaltning må begrenses slik at det ikke går på bekostning av politiske og demokratiske beslutninger. Senterpartiet er opptatt av at skatte- og avgiftspolitikken skal være rettferdig og forutsigbar.

Senterpartiet vil:

- Opprettholde en sterk offentlig sektor, for å sikre at alle har like rettigheter til barnehage, skole, helse, omsorg og andre offentlige tjenester.
- At kommunale tjenester er av god kvalitet og leveres der folk bor.
- At kommunen skal fremme et arbeidsliv med anstendig arbeidsforhold og rettferdig konkurranse mellom seriøse leverandører som tar samfunnsansvaret på alvor.
- At en ved kontraktsinngåelse må bruke firmaer som har lærlinger, og begrense bruk av flere ledd i leverandørkjeden. Dersom det er nødvendig, må en ved kontraktsinngåelse stille de samme krav til dem som til hovedentreprenøren.
- Jobbe mot sosial dumping i alle oppdrag for kommunen.
- Beholde eierskapet i Agder Energi.
- Jobbe for å redusere eiendomsskatten.
- Sikre at beredskapen opprettholdes for alle innbyggerne i kommunen, og at en jobber forebyggende for å hindre kritiske situasjoner som følge av ekstremvær.
- Arbeide for at det tilrettelegges for vekst og utvikling i hele kommunen.
- At kommunen tar sitt ansvar for de unges utdanning, med en målsetting om 3 lærlinger per tusen innbyggere.
- Jobbe for et boligsosialt løft, og hjelpe de med særlige behov inn på boligmarkedet.
- At kommunen tilstreber fulle stillinger ved ansettelse, og at de som har deltidsstillinger og som ønsker det, får tilbud om heltidsstilling.
- At prinsippene i "Heltidsprosjektet" fra Songdalen videreføres i den nye kommunen i tett samarbeid mellom politikere, administrasjon og tillitsvalgte.

Kultur og frivillighet

For å skape gode lokalsamfunn, er det nødvendig med et rikt og variert kulturtilbud. Stort mangfold blant befolkningen gjør at vi også har behov for et stort mangfold av kunst- og kulturuttrykk. Til noe trengs profesjonelle aktører, men de frivillige organisasjonene har en sentral betydning. Selv om det meste av kulturen formes og nyttes lokalt, vil deler av kulturen være av regional betydning. Her må Kristiansand, som "motoren" på Agder, være en bidragsyter så regionen får god bredde i kulturtilbudet.

Senterpartiet vil:

- Ha et levende lokalsamfunn som bygger på frivillighet.
- Bidra til at ulike aktører får gode rammebetingelser innen kunst og kultur, slik at vi sørger for bredde og mangfold i aktiviteter.
- Unngå bruk av kommunale midler til ny kunstsilo i Kristiansand, og heller bruke driftsmidler til annen kulturell aktivitet og frivillig organisasjonsarbeid.
- At alle frivillige lag og foreninger får muligheten til gratis lokaler i sin ordinære drift.
- Ha et allsidig offentlig fritidstilbud for barn og unge i bydelene.
- Ha et bredt tilbud i kulturskolen.
- Legge til rette for lavterskelaktivitet for ungdom i sine nærmiljøer
- Opprettholde et godt hovedbibliotek, og beholde og utvikle bydelsbibliotekene.
- Støtte tiltak for tilrettelegging av turstier, fiskeplasser, turstier og trimløyper i hele kommunen, i samarbeid med grunneierne.
- Tilrettelegge for nærmiljøanlegg ved bo-områder i hele kommunen, og ta i bruk naturlige grønne lommer for lek og aktivisering.
- At kirke, menigheter og trossamfunn skal ha gode rammevilkår.
- At kirkebygg og kirkegårder skal holdes i god stand.
- Opprettholde ungdomsråd som et rådgivende organ for kommunestyret.

Miljø og samferdsel

Senterpartiet er opptatt av å ta vare på naturen og miljøet, og vi må jobbe for å få ned klimagassutslippene også lokalt. Forsøpling, både på land og i havet må vi ta på alvor, og vi må forvalte naturressursene på en bærekraftig måte. God infrastruktur er en forutsetning for utviklingen at et godt samfunn. Vi må ha et helhetlig godt tilbud, slik at vi får et likeverdig tilbud i kommunen. Deler av kommunen vil være avhengig av bilen for å opprettholde bosettingen. Flere ladestasjoner og innfartsparkeringer kan bidra til å gjøre denne delen av transporten mer miljøvennlig. Senterpartiet vil ha en rettferdig bominnkreving, slik at de som er avhengig av bil blir tilgodesett framfor de som har muligheter til kollektivtransport.

Senterpartiet vil:

- Arbeide for at alle innbyggere sikres god luftkvalitet og reint vann.
- Jobbe mot forsøpling av naturen, og støtte tiltak for rydding og innsamling av søppel.
- Arbeide for å få ned utslippene av klimagasser i alle sektorer.
- At offentlige bygg skal tilstrebe klimanøytralitet og fortrinnsvis skal bygges i tre.
- Legge til rette for bynære boliger der matproduksjon kan integreres.
- Ha ordninger som gjør det enklere å sortere avfall med tanke på gjenbruk og gjenvinning.
- Gjøre Kristiansand best i landet på å kaste minst mulig mat.
- At arbeidet med klimatilpasninger og beredskap skal være høyt prioritert i kommunen.
- Legge til rette for ladestasjoner for el-bil i hele kommunen.
- Etablere flere gratis innfartsparkeringer.
- At kollektivtilbudet skal bli så godt at det blir et reelt alternativ til privatbil for flere innbyggere i kommunen.
- Jobbe for reduserte priser på kollektivtransporten.
- Sørge for at bysykkelordningen blir godt etablert.
- Ha fergetilbud mellom de sterkest befolkede bydelene.
- At en ved investering i nye ferjer, velger en teknologi som gir lave utslipp.
- Ha lokaltog til Kristiansand fra Grovane og Marnarda, I og at Mosby stasjon gjenåpnes.
- Arbeide for bedre vedlikehold av kommunale veier og fortau.
- Gi tilskudd til vedlikehold av private veier.
- At bomsatsene ikke økes, og at de som ikke har muligheter for kollektiv, sykkel eller gange kompenseres for det.

- Plassere bompengepunktene på en slik måte at bompengeinnkrevningen treffer mer rettferdig enn i dag.
- Bruke en større andel av bompengene til å tilrettelegge for kollektivtransport, sykkel og gange.
- Beholde timeregelen i bommene, og ha passeringstak på 50 passeringer per bil per kalendermåned

Havn

Senterpartiet mener at kyst- og havområder er viktige for å sikre mat og for å skape verdier. I tillegg er havneområdene av stor betydning, og en viktig arena for næring, utvikling og arbeidsplasser.

Senterpartiet vil:

- Avvente utredning av KMV-tomta, for å vurdere om containerhavna bør flyttes dit eller bli hvor den er.
- Sikre miljø og friluftsområder i og rundt Topdalsfjorden, og vi går derfor i mot den planlagte flyttingen av containerhavna til Kongsgård-Vige.
- Fusjonere havnene i fylket til et felles selskap og at funksjonsdelingen mellom dem baseres på hva som gir en mest miljøvennlig drift.

